

Innst. S. nr. 139

(2002-2003)

Innstilling til Stortinget fra energi- og miljøkomiteen

Dokument nr. 8:32 (2002-2003)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Djupedal, Hallgeir H. Langeland, Ingvild Vaggen Malvik og Heidi Sørensen om innføring av støttetiltak for folk som vil bli mindre avhengige av strøm

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Følgende forslag fremmes:

1. Stortinget ber Regjeringen innføre støtteordninger som gjør folk mindre avhengig av strøm til oppvarming, lik de som er innført i Sverige. Oppvarming ved hjelp av vannbåren varme, bioenergi, solenergi og varmpumper må kvalifisere til støtteordninger når disse fortrenger oppvarming ved hjelp av strøm eller fossil oppvarming.
2. Stortinget ber Regjeringen utvide Husbankens støtteordninger for installering av vann- og luftbåren varme slik at minst like mange husbankfinansierte hus blir bygd med fleksibel oppvarming som ellers i boligmarkedet."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Øyvind Halleraker, Siri A. Meling og Leif Frode Onarheim, fra Fremskrittspartiet, Øyvind Korsberg og Øyvind Vaksdal, og fra Kristelig Folkeparti, Ingmar Ljones og lederen Bror Yngve Rahm, viser til brev fra olje- og energiministeren datert 4. februar 2003 som er vedlagt, hvor det henvises til St.prp. nr. 42 (2002-2003), om bevilgning til tiltak rettet mot å redusere elforbruket samt svar fra

Kommunal- og regionaldepartementet som skisserer låneordninger for energirettede tiltak.

Med disse henvisninger mener flertallet at intensjonene bak forslaget i Dokument nr. 8:32 (2002-2003) er ivaretatt, og foreslår at forslaget vedlegges protokollen.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sylvia Brustad, Rolf Terje Klungland og Synnøve Konglevoll, og fra Senterpartiet, Inger S. Enger, viser til at partiene tidligere, blant annet i innstillingen til klimameldingen, har tatt til orde for mange av de samme forslagene som Sosialistisk Venstreparti fremmer i dette forslaget. Det gjelder støtte til vannbåren varme, bioenergi, solenergi, og varmpumper for å nevne noen. Det er viktig å gi støtteordninger som gjør folk mindre avhengige av strøm til oppvarming. Disse medlemmer vil be om at Regjeringen kommer tilbake i statsbudsjettet for neste år med forslag til hvordan dette kan gjøres. Disse medlemmer vil også peke på at når det for eksempel gjelder fjernvarme, kan lån og garantiordninger være effektive virkemidler. På disse områdene er det et stort potensiale som må utnyttes.

Disse medlemmer er også positive til forslaget om å forsøke og sikre at flere hus blir bygd med fleksibel oppvarming som ellers i boligmarkedet, og vil be Regjeringen vurdere dette i forbindelse med statsbudsjettet for 2004.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Hallgeir H. Langeland og Ingvild Vaggen Malvik, viser til tekst og forslag fremmet i Dokument nr. 8:32 (2002-2003) fra stortingsrepresentantene Øystein Djupedal, Hallgeir H. Langeland, Ingvild Vaggen Malvik og Heidi Sørensen om innføring av støttetiltak for folk som vil bli mindre avhengige av strøm. Sosialistisk Venstreparti er glad for at Regjeringen har foreslått å innføre en slik ordning.

Disse medlemmer mener oppvarming ved hjelp av vannbåren varme, bioenergi, solenergi og varmegjeller må kvalifisere til støtteordninger når disse fortrenger oppvarming ved hjelp av strøm eller olje, og at støttesatsene legges på nivå med den svenske ordningen.

Disse medlemmer vil påpeke at søknadsmengden de siste ukene har vist at det beløpet som Regjeringen har foreslått til denne ordningen i St.prp. nr. 42 (2002-2003), er altfor lavt i forhold til behovet og foreslår derfor at beløpet i første omgang heves til 300 mill. kroner. Disse medlemmer mener at alle som melder sin interesse bør bli omfattet av støtteordningen. Disse medlemmer forutsetter også at Regjeringen kommer tilbake til Stortinget med forslag til eventuelle tilleggsbevilgninger når det foreligger en avklaring på finansieringsbehovet. Disse medlemmer vil også be Regjeringen videreføre og utvide ordningen i kommende statsbudsjett.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet viser til at Husbanken har ingen støtteordninger for konvertering til fleksibel oppvarming, men kan innenfor sin normale ramme for utbedring gi lån til slik konvertering. Husbanken finansierer halvparten av alle nye boliger. Dermed er banken i posisjon til å påvirke flere nybyggere til å velge andre varmeløsninger enn panelovner. Panelovner er rimelige å installere, men kan fort bli dyre i drift. I 2002 ga Husbanken 140 000 kroner ekstra i lån og 10 000 kroner i tilskudd til husbyggere som vil investere i alternativer. Tilskuddet falt bort fra og med 2003. Det viser seg at kun 10 pst. av boligene som Husbanken finansierte i 2002 blir bygd med vann- eller luftbåren varme.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti viser videre til at grunnen til dette er at et typisk husbankhus er for lite til å bære etableringskostnadene uten støtte. Når støtten bortfaller vil det gjøre det enda vanskeligere å øke andelen husbankhus med fleksibel oppvarming. Samtidig var andelen av

alle fullførte eneboliger med vannbåren varme i 2001 på 30 pst. Uten en økt støtteandel til fleksibel oppvarming gjennom Husbanken, vil det fortsatt bli bygd mange nye eneboliger i Norge som gjør folk avhengige av strøm til oppvarming i mange tiår framover.

Disse medlemmer vil på bakgrunn av dette be Regjeringen om å utvide Husbankens støtteordninger for installering av vann- og luftbåren varme, slik at minst like mange husbankfinansierte hus blir bygd med fleksibel oppvarming som ellers i boligmarkedet.

Disse medlemmer vil fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen innføre støtteordninger som gjør folk mindre avhengig av strøm til oppvarming, lik de som er innført i Sverige. Oppvarming ved hjelp av vannbåren varme, bioenergi, solenergi og varmegjeller må kvalifisere til støtteordninger når disse fortrenger oppvarming ved hjelp av strøm eller fossil oppvarming."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Stortinget ber Regjeringen innføre støtteordninger som gjør folk mindre avhengig av strøm til oppvarming, lik de som er innført i Sverige. Oppvarming ved hjelp av vannbåren varme, bioenergi, solenergi og varmegjeller må kvalifisere til støtteordninger når disse fortrenger oppvarming ved hjelp av strøm eller fossil oppvarming.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og til det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:32 (2002-2003) - forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Djupedal, Hallgeir H. Langeland, Ingvild Vaggen Malvik og Heidi Sørensen om innføring av støttetiltak for folk som vil bli mindre avhengige av strøm - vedlegges protokollen.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 20. februar 2003

Bror Yngve Rahm
leder

Siri A. Meling
ordfører

Øyvind Vaksdal
sekretær

Vedlegg

Brev fra Olje- og energidepartementet v/statsråden til energi- og miljøkomiteen, datert 4. februar 2003

Angående Dok. 8:32 om innføring av støttetiltak for folk som vil bli mindre avhengig av strøm

Jeg viser til forslag fra stortingsrepresentantene Øystein Djupedal, Hallgeir H. Langeland, Ingvild Vaggen Malvik og Heidi Sørensen om innføring av støtte-tiltak for folk som vil bli mindre avhengig av strøm.

Forslaget går gjennom en del karakteristiske trekk ved energibruk og oppvarming i bygninger i Norge, samt påpeker at det finnes en rekke alternativer til direkte elektrisk oppvarming. Videre beskrives støtteordninger i Sverige som retter seg inn mot investeringer i vannbåren varme, varmpumper, pelletskaminer og solfangere.

Når det gjelder forslaget første del, om å innføre støtteordninger for folk som vil bli mindre avhengig av strøm, vises det til St.prp. nr. 42 (2002-2003), Bevilgning til tiltak rettet mot å redusere elforbruket. I proposisjonen heter det: *"Det foreslås å bevilge 50 mill. kroner til en slik ordning i 2003 under kap. 1825, ny post 70 Tilskudd til elektrisitetssparing i private husholdninger. Husholdninger vil kunne få støtte til for eksempel varmpumper, pelletskaminer (bioenergi) eller styringssystemer som bidrar til å begrense elbruken. For raskt å få effekt skal ordningen settes i gang umiddelbart. Ordningen skal forvaltes av Enova."*

Jeg mener at forslaget i St.prp. nr. 42 (2002-2003) i stor grad dekker de støtteordninger representantene etterlyser i sitt forslag. Jeg har gitt Enova oppdraget med å utforme støttekriteriene for denne ordningen. Søknadskriteriene stiller krav til produkter og leverandører. Dette skal sikre at de produkter som kommer ut på markedet er av en tilfredsstillende kvalitet, at de ikke inneholder uønskede miljøgifter og at installasjon og service på produktene er til forbrukernes beste. Den nye ordningen kommer i tillegg til den brede og langsiktige satsingen på en miljøvennlig energiomlegging under Energifondet.

Forslagets andre del om Husbankens og dens støtteordninger har jeg oversendt til Kommunal- og regionaldepartementet. Jeg har mottatt følgende svar:

"Som det påpekes er Husbankens ramme for tilskudd til boligkvalitet redusert i 2003. Den nye tilskuddsordningen som Enova skal ha ansvaret for, vil ivareta viktige energipolitiske hensyn i forhold til boligmassen. Husbanken vil imidlertid fortsatt gi lån til tiltak som reduserer avhengigheten av strøm og stimulerer til økt bruk av energifleksible oppvarmingssystemer i nye og eksisterende boliger.

Nye boliger

Husbanken kan gi tilleggs lån til helse, miljø- og sikkerhetstiltak ved bygging av nye boliger. Lånetillegget skal stimulere til bygging av framtidsrettede, sunne og miljøvennlige boliger og tilrettelegging for økt sikkerhet og botrygghet. Eksempler på energirettede tiltak som gis tilleggsfinansiering, er bl.a.:

- Vannbåren varme + varmpumpe. Lånetillegg: 140 000 kroner.
- Vannbåren varme + solvarmeanlegg. Lånetillegg: 140 000 kroner.
- Vannbåren varme tilkoplede fjernvarmeanlegg, gassfyr, biobrenselfyr, el-kolbe, vann - vann eller luft - vann varmpumpe mv. Lånetillegg: 80 000 kroner.

Husbanken har også en ordning med lånetillegg for boliger som er utformet med god klimatilpasning til værharde strøk. Under denne ordningen kan det gis lånetillegg på 50 000 - 100 000 kroner til tiltak som reduserer energibruk til oppvarming.

Eksisterende boliger

Mer effektiv energibruk i eksisterende boliger er vesentlig for å redusere den totale energibruken i boligmassen. Husbanken kan derfor gi lånetillegg til en rekke typer utbedringstiltak i eksisterende boliger.

Energireduserende arbeider som berettiger til tilleggs lån, er f.eks. tilleggsisolering av vegger, tak og gulv, utskifting av vinduer, endring av energikilde, montering/innstilling av utstyr for termostat- og tidsstyring av oppvarmingen, varmegjenvinner i ventilasjonsanlegg og individuelle vannmålere."

